

Rekenkamer Weert

Jaarverslag 2010 en Vooruitblik 2011

Voorwoord

Beste raadsleden,

Voor u ligt het vijfde jaarverslag van de rekenkamer Weert. Hierin willen wij verantwoording afleggen over onze resultaten, activiteiten, en gemaakte kosten in 2010. Daarnaast geven we aan wat u in 2011 van ons mag verwachten.

We zijn verheugd dat we uit de terugkoppeling in de najaarsnota kunnen constateren dat er werk wordt gemaakt van de implementatie van onze adviezen. Als rekenkamer dragen we op deze manier bij aan een verbetering van doelmatigheid, doeltreffendheid en soms de rechtmatigheid.

We bedanken iedereen voor de plezierige samenwerking in 2010 en zien uit naar de samenwerking in 2011.

Namens de rekenkamer Weert,

Anne-Marie Rooskens

Voorzitter

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Personele samenstelling	4
Onderzoeken 2010	5
- Onderzoek Planning en control van het coalitieprogramma	5
- Onderzoek armoedebeleid in de gemeente Weert	5
- Onderzoek Punt Welzijn	6
Overige resultaten 2010	7
Personele en financiële inzet	10
- Vergaderingen	10
- Vergoeding externe leden versus geïnvesteerde uren	11
- Budget	11
De rekenkamer Weert in 2011 en verder	23

Inleiding

Dit jaarverslag is als volgt opgebouwd. Er wordt kort ingegaan op de samenstelling van de rekenkamer Weert, dan gaan we in op de onderzoeken en andere resultaten in 2010, de personele en financiële inzet. Als laatste kijken we vooruit naar de rekenkamer in 2011.

Personele samenstelling

In 2010 is de externe personele samenstelling van de rekenkamer ongewijzigd.

drs. A.M. Rooskens MSc   A.E. Louiza Denissen MBA   drs.ing. N. van Drunen MSc

Drs. Anne-Marie Rooskens MSc., voorzitter

Benoemd van 21 september 2005 – 21 september 2011

- concerncontroller gemeente Maasgouw

Drs. ing. Nol van Drunen MSc, lid

Benoemd van 21 september 2005 – 21 september 2011

- directeur/adviseur Adviesgroep Diemen & Van Gestel
- voorzitter Kwaliteitskring Noord-Oost Brabant
- voorzitter rekenkamercommissie Bernheze
- voorzitter rekenkamercommissie Heusden
- voorzitter rekenkamercommissie Bladel/Eersel/Oirschot/Reusel- de Mierden

Arlène Louiza Denissen MBA, lid

Benoemd van 29 oktober 2008 – 29 oktober 2014

- sectormanager bedrijfsvoering van de Vereniging Eigen Huis
- bestuurvoorzitter Stichting Kleurrijke Stad
- lid van raad van toezicht Stichting Speciaal Onderwijs Eindhoven

Ondersteuning rekenkamer Weert

De ondersteuning van de Rekenkamer is in het eerste deel van 2010 vakkundig uitgevoerd door Margot Huijs. In de tweede helft van 2010 is zij vervangen door Annie Hanssen.

Onderzoeken 2010

Onderzoek: Planning en control van het coalitieprogramma

In 2009 is het onderzoek naar de planning en control van het coalitieprogramma voor een belangrijk deel uitgevoerd. De bestuurlijke reactie en de presentatie aan de commissie en de besluitvorming in de raad hebben in 2010 plaatsgevonden.

Aanbevelingen

- Ontwikkel de kaderstellende rol van de gemeenteraad en benut daarbij het instrumentarium.
- Ontwikkel plandocumenten met extern gerichte informatie.
- Organiseer informatie in de plandocumenten zodat een integrale afweging kan plaatsvinden.
- Verbeter de informatie in de controldocumenten zodat de gemeenteraad een beter inzicht krijgt, beter kan beoordelen en gericht kan bijsturen.
- Stem informatie in de controldocumenten af met de behoeften van de gemeenteraad.
- Investeer in vergroting van het inzicht in de financiële situatie.

Onderzoek: armoedebeleid in de gemeente Weert

In 2010 hebben we het onderzoek naar het armoedebeleid in de gemeente Weert uitgevoerd. Dit onderzoek is afgerond en we verwachten op korte termijn een bestuurlijke reactie van het college. Vervolgens kan het onderzoek naar de raad worden verzonden.

Centrale doelstelling

'Het beoogde effect van het onderzoek is om op basis van casestudies aan de raad te illustreren wat de effecten zijn van het minimabeleid van de gemeente Weert. Het onderzoek zal zich hierbij richten op de doeltreffendheid van het minimabeleid.'

Aanbevelingen

- Anticipeer op aankomende beleidswijzigingen
- Laat het minimabeleid een logisch onderdeel zijn van het sociale beleid
- Maak een heldere keuze tussen ondersteuning op basis van individuele behoeften of generieke ondersteuning
- Stel de klant centraal
- Maak alle doelstellingen SMART en volg de ontwikkelingen van de prestaties

Onderzoek: Punt Welzijn

In 2010 zijn we gestart met onderzoek naar de Stichting Punt Welzijn. Naar aanleiding van de behandeling van de jaarrekening 2009 van de gemeente Weert op 21 juni 2010 heeft de Commissie Onderzoek Jaarrekening aangegeven dat de Raad van de gemeente Weert onvoldoende zicht heeft op de effecten van de activiteiten van de Stichting Punt Welzijn. Vervolgens heeft de Commissie de rekenkamer verzocht onderzoek te doen naar de effecten van Punt Welzijn. In 2010 is de onderzoeksopzet geformuleerd met als centrale vraagstelling:

Kan de Stichting Punt Welzijn voldoende duidelijk maken welke effecten ze realiseert binnen de kaders die de Raad heeft gesteld?

De uitvoering van het onderzoek is in 2010 gegund. Gepland is dat het onderzoek in de eerste helft van 2011 wordt afgerond.

Overige resultaten 2010

Voortgangsbewaking van onze onderzoeken

Wanneer we ons rapport hebben aangeboden aan de raad, is de rekenkamer uit beeld. Graag willen we nadrukkelijker bewaken wat er gebeurd is met door de raad goedgekeurde conclusies en aanbevelingen.

In 2009 hebben we een format voor een rapportage ontworpen waarmee we willen bewaken wat er is gebeurd met de door de raad goedgekeurde conclusies en aanbevelingen. In de najaarsnota 2010 (hoofdstuk 2 financiële positie) is de rapportage over de implementatie van de rekenkamer adviezen voor de tweede keer opgenomen. Het college rapporteert hier aan de raad over de stand van zaken. Hieronder wordt deze rapportage samengevat weergegeven.

Stand van zaken onderzoek (2008) naar de beheersbaarheid van complexe projecten met inachtneming van de rol- en taakafbakening tussen college en raad

De onderzoeksresultaten en aanbevelingen zijn omgezet in een Implementatieplan dat is vastgesteld in de raadsvergadering van 27 januari 2010. In het Implementatieplan zijn de verbetervoorstellen ten aanzien van methoden en technieken beschreven en zijn de processen en procedures in kaart gebracht. Hiermee wordt vorm en inhoud gegeven aan de noodzakelijk geachte verbeteringen in de wijze waarop projecten van strategisch belang beheerst worden met inachtneming van de rol en taakafbakening tussen college en raad.

Het implementatieplan wordt duurzaam in de organisatie verankerd middels het uitvoeren van een uitrol Projectmatig Werken.

- Het handboek Projectmatig Werken (2003) en het Implementatieplan zijn geïntegreerd en hebben geleid tot het handboek 2010. Dit handboek krijgt zijn finale afronding in 2010 middels vaststelling in het MT.
- Het handboek 2010 is organisatiebreed van toepassing, dus zowel voor de projecten die ruimtelijk-fysiek van aard zijn als andersoortige projecten. In het handboek zijn ook de rollen binnen projectmatig werken in termen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden beschreven.
- Er wordt eind 2010, begin 2011 een trainingsprogramma aangeboden aan CMO, B&W en Gemeenteraad over Projectmatig Werken.
- Het organisatiebrede vakberaad van projectleiders is ingesteld, waarin kennisuitwisseling en feedback door de sectoren heen centraal staan.
- Het expertisecentrum projectmatig werken krijgt een plaats in de nieuwe organisatiestructuur.
- De strategische projecten zijn benoemd. In december 2010 worden de eerste voortgangsrapportages van deze projecten aangeboden aan de Gemeenteraad.
- Voor de ruimtelijk-fysieke projecten is een intake team gestart, zoals beschreven in het Implementatieplan.

Stand van zaken onderzoek (2008/2009) naar integrale handhaving

Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek over integrale handhaving is besloten dat er een nieuwe handavingsnota wordt opgesteld. De doelstelling is een meer op elkaar afgestemde handhaving binnen de gemeente Weert wat betreft beleid en programmering.

De handavingsnota "Handhaven in Weert", die in de raadsvergadering van 14 juli 2010 is vastgesteld, bevat het beleidsmatig kader voor de handhaving van regels met betrekking tot gedrag van mensen in relatie tot fysieke objecten en de fysieke omgeving. De nota biedt een eenduidig kader voor de sturing van de uitvoering. Voor burgers en bedrijven is duidelijk hoe de gemeente haar handhavingstaak invult. Weert heeft een voorkeur voor preventief optreden boven repressief optreden. Bij het opstellen van de nota is de nieuwe Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in ogenschouw genomen.

Ter uitwerking van het beleid in de handavingsnota worden jaarlijks uitvoeringsprogramma's opgesteld. In deze programma's wordt aangegeven welke handavingsdoelen worden nagestreefd, welke aanpak wordt gekozen om die doelen te realiseren en welke menskracht en middelen daarvoor nodig zijn. De meeste inspanning wordt gericht op de onderwerpen met een hoge prioriteit. Het formuleren van SMART-handavingsdoelen in termen van naleefgedrag sluit aan op de Weerter visie om naleefgedrag centraal te stellen.

De komende jaren zal de gemeentelijke handhaving zich verder ontwikkelen. Voor een deel vloeit deze ontwikkeling voort uit de nota zelf. Het betreft de nadere invulling van programmatisch werken binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast zal op onderdelen de registratie en monitoring verbeterd moeten worden. Er is een implementatieperiode voorzien van twee jaar. De eerste effecten zijn binnenkort merkbaar, wanneer voor het eerst aan een afgestemde programmering wordt gewerkt.

De aanbevelingen van de rekenkamer zijn voor een groot deel verwerkt in de handavingsnota. De komende twee jaar dient nog verdere aandacht geschonken te worden aan de 'resterende' aanbevelingen. Dit zijn:

- Het opstellen van een integraal stappenplan; voor de afstemming met externe partners wordt nog een stappenplan ontwikkeld. Dit stappenplan wordt in het uitvoeringsprogramma opgenomen.
- De wijze van monitoring moet nog plaats vinden.
In de nota is een gestandaardiseerd handavingsprotocol opgenomen. Binnen sector I zijn daarnaast meer specifieke protocollen opgesteld. De Rekenkamer beveelt aan dit ook te doen voor handhaving op andere terreinen. De sectoren II en III zullen hiertoe het initiatief nemen.

De gemeenteraad wordt jaarlijks door het college geïnformeerd over de uitvoering van het handavingsbeleid middels een jaarverslag.

Stand van zaken onderzoek (2009) naar het planning en controlproces

De rekenkamer heeft eind 2009 de dataverzameling in het kader van het onderzoek over het planning en controlproces afgerond. De technische reactie van het college hierop is grotendeels verwerkt in de nota van bevindingen/de dataverzameling. Op basis van deze dataverzameling is begin dit jaar een workshop gehouden voor raads-, college- en MT-leden. De conclusies uit deze workshop zijn betrokken in de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek. Het onderzoeksrapport "Planning en control van het coalitieprogramma" is op 19 juli jl. gepresenteerd tijdens de informatiebijeenkomst BZ/MZ. De conclusies van het onderzoek zijn:

- De gemeenteraad gebruikt het instrument coalitieprogramma of raadsprogramma niet om zijn kaderstellende rol in te vullen.

- De gemeenteraad wil extern gericht sturen, maar heeft hiervoor niet de juiste informatie.
- De informatie binnen de plandocumenten is voor verbetering vatbaar.
- De informatie in de control-documenten geeft onvoldoende zicht op het bereiken van de beoogde resultaten en de beoogde maatschappelijke effecten.
- Bij de gemeenteraad ontbreekt het inzicht in het financiële resultaat en de financiële positie in meerjarenperspectief.

In het rapport zijn naar aanleiding van bovenstaande conclusies de volgende aanbevelingen gedaan¹:

- Ontwikkel de kaderstellende rol van de gemeenteraad en benut daarbij het instrumentarium.
- Ontwikkel plandocumenten met extern gerichte informatie.
- Organiseer informatie in de plandocumenten zodat een integrale afweging kan plaatsvinden.
- Verbeter de informatie in de control-documenten zodat de gemeenteraad een beter inzicht krijgt, beter kan beoordelen en richter kan bijsturen.
- Stem informatie in control-documenten af met de behoeften van de gemeenteraad.
- Investeer in vergroting van het inzicht in de financiële situatie.

Stand van zaken onderzoek (2010) naar het gemeentelijke armoedebeleid

De rekenkamer heeft in de kennismakingsbijeenkomst met de nieuwe raad op 10 juni 2010 gemeld dat het onderzoek 2010 gericht zal zijn op het armoedebeleid van de gemeente Weert. De vraag die centraal staat is: op welke wijze de gemeente Weert invulling geeft aan haar verantwoordelijkheid ten aanzien van armoedebestrijding. Het beoogde effect van het onderzoek is om op basis van casestudies aan de raad te illustreren wat de effecten zijn van het armoedebeleid van de gemeente Weert. Het onderzoeksbureau dat het onderzoek uitvoert is momenteel bezig met de dataverzameling.

---

¹ Lopende het onderzoek zijn een aantal aanbevelingen al geïmplementeerd (RK).

Personele en financiële inzet

Vergaderingen

In onderstaande tabel zijn onze vergaderingen in 2010 aangegeven.

2010	Belangrijkste onderwerpen
13-01	Technische reactie op onderzoeksrapport P&C cyclus Opzet workshop P&C
20-01	Workshop
03-02	Uitkomsten workshop en 1 ^e concept eindrapport P&C
10-03	Afronding onderzoek P&C van het coalitieprogramma Jaarverslag 2009 Nieuwe onderzoeksonderwerpen Introductie aan de nieuwe raad - aanpak
30-03	Bepalen nieuw onderzoeksonderwerp → minimabeleid
28-04	Presentatie stand van zaken projectmatig werken in Weert (n.a.v. eerder rekenkameronderzoek) Vorbereiding introductie rekenkamer aan nieuwe raadsleden
02-06	Bespreking onderzoeksopzet onderzoek armoedebeleid Kiezen te benaderen onderzoeksbureaus
10-06	Introductie nieuwe raadsleden
07-07	Mondeling presentatie offertes externe bureaus + keuze gunning Vorbereiding presentatie onderzoeksrapport P&C in commissie AZ
19-07	Presentatie onderzoeksrapport "planning en control van het coalitieprogramma" in de commissie AZ
01-09	Startbijeenkomst onderzoek armoedebeleid Bespreking verzoek commissie onderzoek jaarrekening om een onderzoek
13-10	Afronding fase 1 onderzoek armoedebeleid, deskresearch en referentiekader Verslag van de presentatie van Punt Welzijn tijdens de informatiebijeenkomst BZ/MZ d.d. 4 oktober
17-11	Afronding fase 2 onderzoek armoedebeleid aanzet feitenrapportage, nota van bevindingen Onderzoeksopzet onderzoek Stichting Punt Welzijn
15-12	Mondeling presentatie offertes externe bureaus + keuze gunning

Vergoeding externe leden versus geïnvesteerde uren

De externe leden van de rekenkamer ontvangen een vaste vergoeding. In 2010 was dit € 3.211,80 voor de voorzitter en € 2.676,50 per lid.

Globale tijdsbesteding in 2010 van de voorzitter bedroeg ongeveer 180 uren, van de leden 90 uren.

De rekenkamer wordt bij de uitoefening van haar werkzaamheden ondersteund door de griffie, die het ambtelijk secretariaat voert van de rekenkamer.

Budget 2010

Het totaalbudget voor de rekenkamer in 2010 bedroeg € 52.372,00. Hiervan is een bedrag van € 9.001,80 uitgekeerd aan de voorzitter en de leden.

Budget 2010	
Inkomsten	
Budget	€ 52.372,00
Uitgaven	
Vergoedingen en reiskosten	€ 9.001,80
Onderzoek armoedebelid	€ 18.125,00
Opleidingen	---
NVRR congres 28 mei 2010	€ 390,00
Lidmaatschap NVRR	€ 325,00
Advertenties en publicaties	
Saldo	€ 24.530,20

Het onderzoek over de begrotingscyclus dat deels doorliep in 2010 is ten laste gebracht van 2009. In 2010 is het onderzoek opgestart over Stichting Punt Welzijn, dit komt ten laste van 2011.

De rekenkamer Weert in 2011 en verder

Afronding onderzoek armoedebeleid gemeente Weert

De bestuurlijke reactie dient volgens de termijn uit de verordening op de rekenkamer art. 10 lid 2 op 17 maart jl. te zijn ontvangen. De bestuurlijke reactie was op dat moment nog niet ontvangen. Na ontvangst bestuurlijke reactie wordt het onderzoek aan de raadsleden verstuurd en geagendeerd voor commissie en raadsvergadering.

Uitvoeren onderzoek Stichting Punt Welzijn

De onderzoekswerkzaamheden voor het onderzoek Stichting Punt Welzijn zijn in 2011 gestart. Volgens de planning zal afronding van het onderzoek plaatsvinden in het tweede kwartaal 2011.

Opstarten nieuw onderzoek

Na het zomerreces willen we een nieuw onderzoek opstarten, te beginnen met onderwerpselectie en onderzoeksopzet. Bij de onderwerpselectie maken we gebruik van onderstaande groslijst. Graag gaan we ook in op onderwerpsuggesties van de raad.

Groslijst onderwerpen rekenkameronderzoek

- WMO
- Sportbeleid
- Subsidiebeleid
- Accommodatiebeleid
- Evaluatie: “ Weert opmaat naar de toekomst opmaat in 2015”
- Afhandeling brieven
- Recreatie
- Grondpolitiek
- Wijk- en dorpsraden
- Burgerparticipatie
- Inhuur externen

Onderzoek 2013

In 2013 wil de rekenkamer graag opnieuw een onderzoek doen naar de planning en control van het coalitieprogramma. In dit onderzoek wordt het onderzoek van 2009 betrokken.